

Puntdevista 72. Som grans però no (6/5/2020)

Per no passar-me en el llenguatge, deixo a les preferències del lector afegir el qualificatiu al títol.

Darrerament, he escoltat en vàries persones l'expressió: "M'han fet adonar que soc gran, que pertanyo al grup de risc", això perquè ja en situem per sobre dels 65 o els 70 anys. Se'ns ha instal·lat la sensació que pertanyem a un grup de la població que necessita ser especialment conduïda, perquè està en risc indiscutible. Personalment ho podria il·lustrar amb l'anècdota viscuda amb un mosso d'esquadra en un control de carretera, qui després de dir-li on anava em va deixar caure: "vigili perquè vostè ja té una edat i si agafa "algo" no se'n sortirà..."

Ja ho sabem que amb l'edat tenim més probabilitats de caure vençuts per una malaltia, del tipus que sigui, però això ens vacunem de la grip. posem per cas, i podem agrair que la societat ens tingui alguna consideració. Però certes expressions i certes mesures ens poden resultar molestes si no ofensives. El llenguatge és molt important. No cal dir tant "les nostres avies i avis", perquè en molts casos potser no hi ha nets. Ja no dic com tot sovint es parla a la gent gran, especialment en les residències, com si fossin criatures de parvulari. Ser gran no equival a estar mancat de comprensió de les situacions, a menys que hi hagi limitacions mentals notòries. La Neurologia ha constatat com se'ns moren neurones amb l'edat, però les existents les supleixen amb noves connexions, encara que el camí a recórrer sigui més llarg i una mica més lent. Respecte i afecte no equivalen a llenguatge i tractament infantil, més aviat al contrari.

Aquesta crisi sanitària s'ha acarnissat especialment en les persones d'edat més avançada, com calia esperar. I especialment en els que viuen en residències, on la mitjana d'edat és de 84 anys, i la gran majoria són dependents físicament o necessiten atenció mèdica continuada; sinó segurament no foren allí. Aquí si s'havia d'haver demostrat la sensibilitat de la nostra societat vers la gent gran atenent des de l'inici aquests centres d'indubtable perill davant el virus detectat. En contrapartida, sembla que aquest període de confinament l'han suportat millor les persones grans que viuen soles que altres franges de la població, la qual cosa ja és prou significatiu..

Una altra mostra d'aquesta sobreprotecció que pot resultar innecessària per a tota la gent gran la trobem en les debatudes franges horàries per poder sortir al carrer. Resulta que els majors de 70 i els que necessiten ajut tenen una franja específica, donant per fet, que els majors de 70 no practiquen cap esport, ni bicicleta, no corren, ni caminen a ritme constant, perquè sinó s'hauria dit que la franja esmentada pels majors de 70 és per als qui no han sortit a practicar esport en la franja corresponent.

Els temps que vivim, ho sabem bé, no valora gaire l'experiència, la capacitat acumulada amb els anys, sinó que a partir d'una certa edat ja no et contracta ningú ni ets tingut en compte. No importa com estiguis bé mentalment, no importa que hi hagi una esperança de vida força elevada en bones condicions per una

gran part de la població. I sí, cal deixar pas a les noves generacions, en efecte, però aquestes també tindran llarga vida i la nostra societat no acaba de trobar el paper que podríem fer i tot el què podríem aportar els que ens hem fet grans però, per sort, les nostres neurones encara estan força actives. Que els diguin, per exemple al personal sanitari jubilat que ara s'ha cridat per col·laborar en la lluita contra la pandèmia.

Allò que més desitgem de les persones que ens envolten és que ens respectin i ens donin l'oportunitat de ser útils; no tant que ens parlin i ens tractin de manera condescendent. Repeteixo que no es tracta de barrar "sine die" al pas a les generacions més joves, però si durant un temps estiguessin al costat de gent més gran i experimentada, potser farien menys errors perquè els grans ja els vàrem fer en el seu moment. Entre una societat gerontocràtica i la supremacia absoluta de la joventut, hem de saber trobar el punt d'equilibri que beneficiï a tothom i millori al conjunt de la societat.

Ens protegirem del COVID-19 pel compte que ens hi va. Jo diria que el més grans som força disciplinats al respecte; potser perquè hem viscut períodes on el respecte a la norma s'imposava, o potser perquè els compromisos personals també s'auto-imposaven. I confiem que hi hagi llits a les UCIs per a tothom, perquè en cas contrari, les àvies i els avis sabem que no tindrem preferència.

Disculpeu aquesta cançó de l'enfadós, gairebé inevitable en les persones que ja tenim assignada una franja horària per sortir al carrer, però parafrasejant una expressió prou coneguda "algú ho havia de dir".

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)